

مقایسه محلول آنتی‌باکتریال، صابون آنتی‌سپتیک و صابون معمولی بر کلونیزاسیون میکروارگانیسم‌های دست کارکنان پرستاری

امیررضا صالح‌مقدم^۱؛ طاهره بلوچی‌بیدختی^۲؛ دکتر کیارش قزوینی^۳؛ سعید ابراهیم‌زاده^۴

۱- کارشناس ارشد آموزش مدیریت؛ عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی مشهد

۲- کارشناس ارشد پرستاری

۳- دکترای میکروبی‌شناسی؛ استادیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۴- کارشناس ارشد آمار زیستی؛ عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

نشانی نویسنده مسؤول: امیررضا صالح‌مقدم، مشهد، خیابان ابن‌سینا، چهارراه دکتري، دانشکده پرستاری و مامایی مشهد

Email : salehmoghaddamar@mums.ac.ir

چکیده:

زمینه و هدف: عفونت‌های بیمارستانی از مشکلات و معضلات مهمی جوامع است و بیشترین راه انتقال آن از طریق دست‌های آلوده می‌باشد. بر اساس توصیه‌ی سازمان جهانی بهداشت مبنی بر مصرف محلول‌های الکلی جهت بهداشت دست و با توجه به این که مدتی است که استفاده از محلول الکلی در برخی بخش‌های بیمارستانی مرسوم شده است؛ تحقیق حاضر با هدف مقایسه‌ی محلول آنتی‌باکتریال، صابون آنتی‌سپتیک و صابون معمولی بر کلونیزاسیون میکروارگانیسم‌های دست کارکنان پرستاری انجام می‌شود.

مواد و روش‌ها: این مطالعه یک کارآزمایی بالینی سه‌گروهی یک‌سوکور تصادفی می‌باشد. مطالعه بر روی ۱۳۴ نفر از کارکنان پرستاری شامل پرستاران و بهیاران که با نمونه‌گیری طبقه‌ای و به طور تصادفی انتخاب شده‌اند انجام شده است. نمونه‌ی کشت از دست غالب، قبل، بلافاصله بعد، یک‌ساعت بعد و یک هفته پس از مداخله با استفاده از محیط کشت آگار تهیه گردید و پس از ۴۸ ساعت انکوباسیون در حرارت ۳۷ درجه‌ی سانتی‌گراد تعداد و نوع کلنی‌ها شمارش و نتایج تفسیر گردید. پس از آموزش بهداشت دست طبق استاندارد سازمان جهانی بهداشت، واحدهای پژوهش به مدت یک هفته از نظر بروز عوارض پوستی احتمالی و میزان کمپلینانس تحت پیگیری و مطالعه بودند. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از آزمون‌های کروسکال‌والیس، من‌ویتنی، ویلکاکسون و کای‌اسکوئر انجام شده است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان دادند شایع‌ترین میکروارگانیسم، استافیلوکوکوس کوآگولاز منفی بود که ۹۲ درصد از واحدهای پژوهش واجد آن بودند. سایر میکروارگانیسم‌ها به ترتیب شیوع شامل: آنتروکوکوس، کورینه، باسیلوس و اشرشیاکلی بودند. هر سه متغیر مداخله باعث کاهش معنی‌دار میکروارگانیسم‌ها بلافاصله پس از مداخله شدند و در مقایسه‌ی سه گروه، محلول آنتی‌باکتریال نسبت به دو روش دیگر، کاهش بیشتری در میکروارگانیسم‌ها بلافاصله پس از مداخله ایجاد کرد.

نتیجه‌گیری: با توجه به این که یکی از مهم‌ترین راه‌های انتقال عفونت‌های بیمارستانی از طریق دست کارکنان می‌باشد و از آنجایی که با توجه به تحقیق حاضر، اثر محلول الکلی بر کاهش میکروارگانیسم‌ها بیشتر از صابون می‌باشد و با توجه به کاربرد ساده‌ی آن و عدم نیاز به آب، استفاده از محلول الکلی به جای صابون برای ضدعفونی دست پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: کلونیزاسیون؛ میکروارگانیسم؛ محلول آنتی‌باکتریال؛ صابون آنتی‌سپتیک؛ صابون معمولی.